



Samhällsbyggnadskontoret, Planenheten

Handläggare: Emma Tarrodi Orlunder
Titel: Översiktsplanerare
E-post: emma.tarrodi-orkunder@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Beslut om granskning för Översiktsplan 2050

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen beslutar att godkänna och gå ut på granskning med förslaget till ny översiktsplan, *Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun – granskningsförslag*, inklusive hållbarhetsbedömning, i enlighet med bilaga 1, till förvaltningens tjänsteutlåtande den 5 mars 2024.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Alla kommuner ska ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen är ett vägledande handlingsprogram som visar hur kommunen ser på mark- och vattenanvändningen och bebyggelseutvecklingen i orterna, på landsbygden och i skärgården på kort och på lång sikt. Norrtälje kommun har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan, Översiktsplan 2050. Efter genomfört samråd under våren 2023 har planförslaget reviderats och ett granskningsförslag har tagits fram. Granskningen kommer att pågå mellan den 17 april och den 17 juni 2024.

Ärendet

Beskrivning

Alla kommuner ska ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen är ett vägledande handlingsprogram som visar hur kommunen ser på mark- och vattenanvändningen och bebyggelseutvecklingen i orterna, på landsbygden och i skärgården på kort och på lång sikt.

Bakgrund

Norrtälje kommuns gällande översiktsplan antogs i kommunfullmäktige i december 2013. Under hösten 2017 gjordes en aktualitetsprövning av Norrtälje kommuns gällande översiktsplan, Översiktsplan 2040, inklusive fördjupningar och tillägg. Aktualitetsprövningen har påvisat att många väsentliga förutsättningar förändrats sedan översiktsplanens antagande samt att nuvarande översiktsplan är alltför vag, saknar ställningstaganden inom diverse områden och inte pekar ut var kommunen ska utvecklas och växa.

Projektet med att ta fram en ny översiktsplan inleddes efter beslut i kommunfullmäktige våren 2018 och beslut om finansiering i kommunstyrelsen den 1 februari 2021. Enligt beslutad projektplan ska översiktsplanen vara digitaliserad och interaktiv för att underlätta användandet av översiktsplanen. En digitaliserad och interaktiv översiktsplan ska dock inte ersätta översiktsplanen i pappersform.

Process

Arbetet med Översiktsplan 2050 inleddes i januari 2021. Under hösten 2021 hölls inledande workshops med politisk styrgrupp och referensgrupp och en tidig medborgardialog samt en tidig hållbarhetsbedömning genomfördes. Detta resulterade att kommunstyrelsen den 7 februari 2022 fattade beslut om att fem strategier samt en utvecklingsinriktning bestående av en karta med tillhörande texter ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med Översiktsplan 2050.



Samhällsbyggnadskontoret, Planenheten

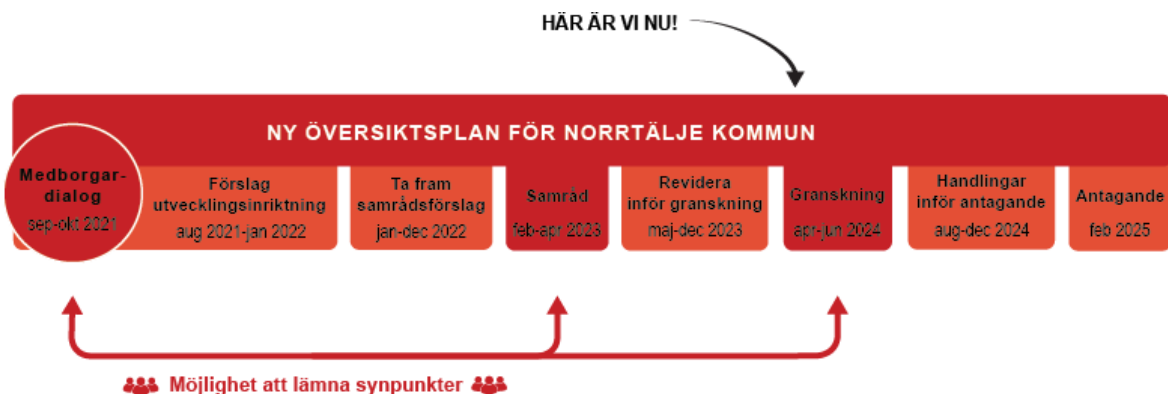
Handläggare: Emma Tarrodi Orlunder
Titel: Översiktsplanerare
E-post: emma.tarrodi-orkunder@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Med utvecklingsinriktning och de fem strategierna som grund arbetades sedan ett samrådsförslag fram.

Översiktsplanen var ute på samråd under perioden 27 februari – 30 april 2023. Under samrådet har myndigheter, privatpersoner, föreningar, företag med flera kunnat lämna synpunkter på översiktsplaneförslaget innehåll. Missiv om samrådet skickades ut till cirka 100 myndigheter, kommuner, företag och föreningar. Samrådsförslaget, med tillhörande hållbarhetsbedömning, fanns tillgängligt under hela samrådsperioden på kommunens hemsida, dels i pdf-format för nedladdning, dels på kommunens digitala översiktsplaneplattform. Samrådshandlingen fanns även tillgänglig i tryckt format i kommunhuset samt på kommunens bibliotek. Under samrådet hölls en samrådsturné där såväl tjänstemän som politiker bakom förslaget deltog. Framtidsturnén bestod av samrådsmöten i öppet hus-form och hölls i åtta olika orter i kommunen vid totalt nio tillfällen. Utöver samrådsmötena hölls även presentationer och riktade dialoger med bland annat föreningar och skolklasser samt en direktsänd frågestund på sociala medier.

Granskning planeras mellan den 17 april – 17 juni 2024. Antagande beräknas ske i februari 2025, se figur nedan.



Figur 1. Processen för arbetet med Översiktsplan 2050

Hantering av synpunkter

Under samrådet inkom cirka 1300 yttranden, varav cirka 1140 berörde den kommunomfattande Översiktsplan 2050. Resterande synpunkter berörde fördjupningen av översiktsplanen för Norrtälje stad, som var ute på samråd samtidigt som Översiktsplan 2050. Projektgruppen har gått igenom samtliga synpunkter, diskuterat knäckfrågor och vägval med tjänstemannastyrgrupp och politisk styrgrupp. Samtliga synpunkter, samt hur de har bemötts, redovisas i den samrådsredogörelse som har tagits fram, *Bilaga 3 – Samrådsredogörelse Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun*. Synpunkter gällande FÖP Norrtälje redovisas i en separat samrådsredogörelse.

Granskningsförslagets innehåll i korthet – revideringar sedan samrådet

Planförslaget har reviderats utifrån inkomna synpunkter under samrådet samt utifrån nya kunskapsunderlag som tagits fram sedan samrådet. Planen har reviderats avseende både utvecklingsinriktning, mark- och vattenanvändning, redovisning av allmänna intressen och redaktionellt. Ett granskningsförslag har tagits fram både som ett layoutat dokument för tryck och pdf



Samhällsbyggnadskontoret, Planenheten

Handläggare: Emma Tarrodi Orlunder
Titel: Översiktsplanerare
E-post: emma.tarrodi-orkunder@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

samt i ett digitalt format för en digital och interaktiv version av översiktsplanen. Hållbarhetsbedömningen har uppdaterats utifrån de revideringar som gjorts i planhandlingarna sedan samråd.

Större ändringar sedan samrådet är att de gröna stråken i utvecklingsinriktningens karta har utvecklats utifrån regional grön infrastruktur och en genomförd utredning om grön infrastruktur i Norrtälje kommun. Vidare har kommunens syn på väsentligt samhällsintresse för att kunna exploatera jordbruksmark reviderats till att gälla de orter som markeras i utvecklingsinriktningen.

I mark- och vattenanvändningen har definitionen av sammanhängande bebyggelse definierats som minst 20 hus i stället för SCB:s definition av tätort och småort. Detta för att översiktsplanen ska harmonisera med den definition som används i kommunens vattentjänstplan som är på samråd under våren 2024. Flera utbyggnadsområden har strukits då de utifrån dagens lagstiftning och synsätt om lämplig markanvändning inte bedöms vara lämpliga för ny bebyggelse. Ett par utbyggnadsområden har också tillkommit utifrån positiva planbesked som kommunen har lämnat och utifrån en bedömning om lämplig markanvändning i linje med utvecklingsinriktningen. Utbyggnadsområdet för verksamheter/industri nära Kapellskärs hamn har utvidgats i anslutning till hamnen. Den sträckning av riksväg 77 som förordas av Trafikverket har lagts till i mark- och vattenanvändningskartan som ett vägreservat tillsammans med kommunens förordade sträckning. Planförslagets mark- och vattenkapitel har strukturerats om för att redovisa all markanvändning ort för ort i stället för tematiskt, för ökad förståelse för en orts utveckling.

I redovisningen av allmänna intressen har ställningstaganden om exploatering av jordbruksmark reviderats och kompletterats med en övergripande analys av alternativa utbyggnadsområden. Påverkan på riksintressen har förtydligats, skärgårdens förutsättningar lyfts fram och klimatfrågor har lyfts som ett eget kapitel. Översiktsplanen har också utvecklats utifrån några av de åtgärdsförslag som föreslogs i hållbarhetsbedömningen, bland annat att ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) redovisas på karta samt tydligare riktlinjer om våtmarker och andra värdefulla naturområden. Planförslaget har även reviderats utifrån kommunens syn på var krav på reglering med detaljplan ska gälla. Revideringen bygger på en analys av vilka områden i kommunen som har högt bebyggelsetryck, genom ett nytt lager "särskilt expansiv landsbygd".

Granskning

Enligt planprocessen är nästa steg efter genomgången samråd en granskning. Granskningen planeras pågå under perioden 17 april - 17 juni 2024. Under granskningen presenterar kommunen det förslag till ny översiktsplan som kommunen har för avsikt att anta. Allmänheten, myndigheter, organisationer och näringslivet har återigen möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Dock är det endast redaktionella ändringar som kan göras i planen mellan granskning och antagande, annars måste granskningen tas om.

På samma sätt som under samrådet kommer synpunkter att kunna lämnas på flera olika sätt och granskningsmöten i form av öppet-hus kommer att hållas. Dock planeras inte lika många granskningsmöten som samrådsmöten, det beräknas bli omkring fyra granskningsmöten. Granskningsförslaget, med tillhörande hållbarhetsbedömning samt samrådsredogörelse, kommer att finnas tillgängligt under hela granskningsperioden på kommunens hemsida, dels i pdf-format för nedladdning, dels på kommunens digitala översiktsplaneplattform. Planförslaget kommer även att finnas tillgängligt i tryckt format i kommunhuset.

Lagkrav

Det framgår i plan- och bygglagen (2010:900) 3 kap 1 § att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. En ny översiktsplan tas fram i enlighet med de



Samhällsbyggnadskontoret, Planenheten

Handläggare: Emma Tarrodi Orlunder
Titel: Översiktsplanerare
E-post: emma.tarrodi-orlunder@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

innehållskrav som ställs i plan- och bygglagen 3 kap. 3 §, 4 § och 5 §. I översiktsplanen ska kommunen redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena enligt 2 kap. PBL kan ha en väsentlig betydelse för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Plan- och bygglagen (2010:900) reglerar även processen för översiktsplanen vilket innebär att vissa krav behöver uppfyllas vid framtagande eller ändring av en översiktsplan. Enligt lag ska kommunen låta förslaget granskas av myndigheter, kommuner och andra som är berörda.

Kommunen ska, enligt 3 kap. 13 § plan- och bygglagen, före granskningstidens början kungöra att planförslaget finns tillgängligt för granskning. Kommunen ska anslå kungörelsen på kommunens anslagstavla och införa den i en ortstidning.

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken krävs det även att en strategisk miljöbedömning görs vid upprättande av en ny översiktsplan eftersom en översiktsplan alltid anses medföra en betydande miljöpåverkan.

Koppling till gällande styrdokument

Arbetet med den nya översiktsplanen har koppling till en mängd kommunala, regionala och nationella styrdokument. Några som kan nämnas är: ÖP 2040, FÖP Rimbo, Riktlinjer för bostadsförsörjning, Miljö- och klimatstrategi, Agenda 2040, RUFS 2050, Norrtälje kommuns vattenplan, Trafik- och mobilitetsstrategin, Norrtälje kommuns landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogram samt tidigare framtagna fördjupningar av översiktsplanen.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Den hållbarhetsbedömning som följer planförslaget inkluderar övergripande ekonomiska bedömningar. Där framgår det exempelvis att den utveckling som översiktsplanen pekar ut kommer innebära stora och nödvändiga investeringar i teknisk infrastruktur, bland annat för utökad reningskapacitet i allmänna reningsverk för att möjliggöra den utveckling av bebyggelse som översiktsplanen tar höjd för. På sikt bedöms dock kommunens skatteintäkter öka i takt med nyinflyttningen vilket ger positiva konsekvenser för den kommunala ekonomin.

Nuvarande översiktsplan anges i aktualitetsprövningen vara alltför vag i hur kommunen ser på markanvändning och områden för tillkommande bebyggelse. En fortsatt bebyggelseutveckling utan konkreta inriktningar medför stor risk för framför allt negativa ekonomiska och miljömässiga konsekvenser.

Enligt beslutad budget för ÖP 2050 (beslut om finansiering i kommunstyrelsen 2021-02-01) var totalt 500 tkr avsatt för dialogaktiviteter. Resurserna är nödvändiga för att finansiera kommunikationsinsatser, trycksaker och övrigt material för tidig dialog, samråd och granskning. Under samrådet gick omkring 80 tkr av dessa medel åt. Förvaltningens bedömning är att det inte kommer att krävas lika mycket medel för granskningsperioden. Total budget för projektet är 5 000 tkr. Då den totala budgeten för projektet baserades på att översiktsplanen skulle antas i slutet av 2023 är budgeten för 2024 dock begränsad. Detta ses över i projektet. Resurser för granskning kommer dock att behövas för att översiktsplanen ska följa planprocessen och kunna färdigställas enligt tidplan.

Hållbarhetsbedömning

För alla nya översiktsplaner ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Syftet med en sådan bedömning är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. I arbetet med Översiktsplan 2050 har kommunen valt att utvidga bedömningen till att också inkludera sociala och ekonomiska konsekvenser. Resultatet från hållbarhetsbedömningen redovisas i sin helhet i bilagan



Samhällsbyggnadskontoret, Planenheten

Handläggare: Emma Tarrodi Orlunder
Titel: Översiktsplanerare
E-post: emma.tarrodi-orkunder@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Hållbarhetsbedömning Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun – med MKB för strategisk miljöbedömning.

Samlad bedömning av planförslaget

Hållbarhetsbedömningen beskriver att översiktsplanen ger planberedskap för betydligt fler bostäder än vad lämplig befolkningsutveckling förutsätter. Planförslaget ger en flexibilitet i var bebyggelse ska placeras inom den utpekade bebyggelsestrukturen och saknar en tydlig viljeinriktning eller strategi för hur bebyggelse ska prioriteras inom strukturen.

Planförslaget innebär, eller riskerar innebära, negativ påverkan för alla miljöaspekter. Områden med värdefulla natur- och kulturvärden föreslås bebyggas och investeringarna kommer innebära stora klimatutsläpp. Den ökande bebyggelsen kommer innebära en ökad påverkan på kommunens vatten. För de sociala aspekterna har planen däremot generellt en positiv påverkan då den tillkommande mer koncentrerade bebyggelsen kan medföra ökade möjligheter att behålla eller utöka service på landsbygden samt till viss del underlätta för hållbara beslut i vardagen. För de ekonomiska aspekterna bedöms planen medföra såväl negativa som positiva konsekvenser. Planen ger i vissa fall inte heller tillräckligt med underlag för att kunna göra en bedömning.

Generellt ger planförslaget bra övergripande vägledning för många miljö- och hållbarhetsaspekter men lämnar många avvägningar i specifika bebyggelseområden till kommande planering, då specifik vägledning kring miljö och hållbarhet för enskilda bebyggelseområden generellt saknas.

De negativa effekterna och konsekvenserna bedöms vara större i nollalternativet jämfört med det nu aktuella planförslaget eftersom nollalternativet bedöms ge en mer otydlig vägledning och medge en mer spridd bebyggelse än planförslaget.

Förvaltningens analys och slutsatser

Samhällsbyggnadskontoret anser att förslaget *Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun – granskningsförslag* ska godkännas inför granskning samt skickas ut på granskning. Granskning är en obligatorisk och viktig del vid framtagandet av kommunens översiktsplan. Det är en möjlighet för kommunen att presentera det förslag till översiktsplan som kommunen har för avsikt att anta och få in synpunkter på planförslaget från invånare, myndigheter och andra intressenter. Att granskning hålls under planerad period under april-juni 2024 är också en förutsättning för att projektets tidplan ska kunna hålla med ett antagande av översiktsplanen i februari 2025.

Tidplaner

Granskning april 2024 - juni 2024
Antagande februari 2025

Anna Keskitalo
Samhällsbyggnadsdirektör
Samhällsbyggnadskontoret

Annika Andersson
Planchef
Planenheten



Datum: 2024-03-05

Diarienummer: KS 2020-2271

Samhällsbyggnadskontoret, Planenheten

Handläggare: Emma Tarrodi Orlunder
Titel: Översiktsplanerare
E-post: emma.tarrodi-orkunder@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Bilagor

Bilaga 1 - Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun – granskningsförslag
Bilaga 2 - Hållbarhetsbedömning Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun – med MKB för strategisk miljöbedömning
Bilaga 3 - Samrådsredogörelse Översiktsplan 2050 Norrtälje kommun
Bilaga 4 – Översiktsplan 2050 – digital plankarta inför beslut om granskning

Beslut skickas till

Handläggare
Planenheten